

EVOLUTION OF WARFARE IN INDIA

(Semester-IV)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 64

Note : Attempt two questions each from Sections A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 12 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION-A

- I. Which kind of strategy and tactics were used by Macedonian in the battle of Hydaspes ?
- II. Explain the institution of Spies and modes of Warfare in the time of Kautilya.
- III. What were the causes of defeat and victory in the battle of Terrain ?
- IV. Explain the causes of victory and defeat in the battle of Panipat, 1526 A.D.

SECTION-B

- V. Why did Hindu Military force get defeat under the command of Ram Raja in the battle of Talikota, 1565 A.D. ?
- VI. Analyse the leadership qualities of Shivaji as a warrior.
- VII. Analyse the battle of Assaye.
- VIII. Explain the deployment of both forces in the battle of Chillianwala.

SECTION-C

(Compulsory)

- IX. Write brief answers :
 - 1. Explain the different types of Forts given by Kautilya.
 - 2. What was the Mandala theory ?
 - 3. What were the reasons behind the battle of Assaye ?
 - 4. Which techniques was adopted by the forces of Alexander to cross the Jhelam river ?
 - 5. Write any two principles of War.
 - 6. Write any two leadership qualities of Maharaja Ranjit Singh.
 - 7. Write the names of Muslim emperors who fought against the Ram Raja in the battle of Talikota.
 - 8. Explain any two war techniques of Rajputs.
 - 9. With which Indian Emperor Kautilya worked as Prime Minister in his empire ?
 - 10. Why the Chillianwala battle is so famous ?
 - 11. Write the name of two Misals of Sikh army.
 - 12. Why Marathas got defeat in the battle of Assaye ?

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 12 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ - A

- I. Hydaspes ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਮੈਕੇਡੋਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ?
- II. ਕੋਟਲਯ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਾਸੂਸਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- III. ਤਰਾਈ (Terrain) ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਹਾਰ-ਜਿੱਤ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸਨ ?
- IV. ਪਾਨੀਪਤ ਦੀ ਲੜਾਈ, 1526 ਈ., ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ-ਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - B

- V. ਤਾਲੀਕੋਟਾ ਦੀ ਲੜਾਈ, 1565 ਈ., ਵਿਚ ਰਾਮਰਾਜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਸੈਨਾ ਦੀ ਹਾਰ ਕਿਉਂ ਹੋਈ ?
- VI. ਇਕ ਯੋਧੇ ਵਜੋਂ ਸਿਵਾਜੀ ਦੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
- VII. Assaye ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
- VIII. ਚਿਲੀਆਵਾਲਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - C (ਲਾਜ਼ਮੀ)

IX. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਕੋਟਲਯ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕਿਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. Mandala ਥਿਉਰੀ ਕੀ ਸੀ ?
3. Assaye ਦੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸਨ ?
4. ਜੇਹਲਮ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ - 1 ਸਕੰਦਰ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਤਕਨੀਕ ਅਪਣਾਈ ?
5. ਯੁੱਧ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਨਿਯਮ ਲਿਖੋ।
6. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਗੁਣ ਲਿਖੋ।
7. ਤਾਲੀਕੋਟਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਰਾਮਰਾਜਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
8. ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਯੁੱਧ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
9. ਕਿਸ ਭਾਰਤੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੋਟਲਯ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ?
10. ਚਿਲੀਆਵਾਲਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ?
11. ਸਿੱਖ ਫੌਜ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮਿਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
12. Assaye ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਮਰਾਠਿਆਂ ਦੀ ਹਾਰ ਕਿਉਂ ਹੋਈ ?